

Силабус навчальної дисципліни
«Матеріалознавство»

Спеціальність: Н4 "Лісове господарство"

Освітній рівень	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Освітньо-професійна програма	Оброблювання деревини
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	Курс 1 / семестр 1-2
Обсяг дисципліни: кількість кредитів ЄКТС/загальна кількість годин	3,5 кредити / 105 годин
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 58 год. Практичні роботи – 8 год. Самостійна робота – 39 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Викладач	Лозовик Олександра Степанівна
Контактна інформація	vxru_3@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни

Вивчення матеріалу курсу «Матеріалознавство» обумовлена необхідністю сформуванню системні загальні знання з питань про будову дерева і деревини, її вади, хімічні, фізичні та механічні властивості і вплив на них різних факторів, а також характеристика напівфабрикатів з деревини, супутніх і допоміжних недеревних матеріалів, що знайшли своє застосування в деревообробці, що й становить основу предмета матеріалознавство. Ці дані сприяють розширенню сфери вжитку, раціональному використанню, вдосконаленню технологій перероблення деревної сировини.

Курс дисципліни «Матеріалознавство» передбачає формування у здобувачів освіти необхідних знань для здійснення систематизованого поняття про засоби і методи технології деревообробних виробництв у практичній діяльності, оволодіння теоретичною інформацією про вивчення основних положень теорії і практики деревооброблення, проблем спрямованих на запрограмоване покращення природних властивостей натуральної деревини та розширення способів її використання, екологічність процесів перероблення, а також методів та засобів контролю процесу деревообробки та правил користування ними.

Зміст навчальної дисципліни

Мета:

- формування у майбутнього фахівця здатності та вміння використовувати знання про структуру, фізичні, механічні, хімічні та технологічні властивості деревини, деревних і недеревних матеріалів;
- сучасні методи та основи технології виробництва та обробки конструкційних матеріалів для їх наступного використання у виробництві, професійній діяльності;
- формування навиків проведення теоретичних і експериментальних досліджень.

Завдання:

- вивчення будови, властивостей і вад деревини, що формують споживчі якості лісоматеріалів, а також продукції з коріння та кори дерев, основ стандартизації лісових товарів та кваліметрії деревинної сировини, товарознавських методів управління якістю продукції.

В результаті вивчення навчальної дисципліни у здобувачів освіти мають бути сформовані програмні компетентності:

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК5 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК7 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8 Прагнення до збереження навколишнього середовища

СК1 Здатність розуміти та застосовувати основні закономірності будови деревини й деревинних матеріалів, їх особливості та властивості.

СК2 Здатність застосовувати знання, уміння, наявні дослідження і практичний досвід в організації технологічних процесів переробки деревини та деревинних матеріалів у деревообробних та меблевих виробництвах.

СК14 Здатність до усної і письмової комунікації, державною та іноземною мовами на соціальному і професійному рівнях.

Результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми «Оброблювання деревини», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами передвищої освіти таких програмних результатів навчання (РН):

РН2. Застосовувати базові гуманітарні, природничо-наукові, загальнотехнічні та професійні знання для вирішення виробничих завдань у сфері деревообробних та меблевих технологій;

РН3. Спілкуватися, включаючи усну і письмову комунікацію, державною та іноземною мовами на соціальному і професійному рівнях;

РН 4. Застосовувати сучасні інформаційно-комп'ютерні та цифрові технології в професійній діяльності ;

РН5. Застосовувати знання з діагностування промислових порід деревини, оцінювати якість та основні властивості деревини, деревинних та композиційних матеріалів, залежно від їх функціонального призначення ;

РН 6. Оцінювати середовище перебування та небезпеки при виконанні робіт, зокрема у сфері деревообробного та меблевого виробництва; обґрунтовувати засоби захисту від негативних чинників, контролювати дотримання вимог безпеки праці, санітарно-гігієнічних вимог і протипожежної безпеки учасниками трудового процесу;

РН 7. Вибирати комплектуючі компоненти для виробів з деревини та деревних матеріалів;

РН15. Використовувати набуті навички для встановлення та перевірки відповідності якості продукції, згідно вимог нормативних документів та користуватися стандартами, довідковою літературою та нормативно-технічною документацією в професійній діяльності..

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен знати:

- - класифікацію лісових товарів, зміст стандартів і значення стандартів у підвищенні якості продукції;
- класифікацію круглих лісоматеріалів сортність, правила маркування, обміру, обліку, транспортування;
- класифікації пиломатеріалів, вимоги державних стандартів, правила маркування, сортність, обмір, облік і зберігання пиломатеріалів;
- отримання, призначення, види, сортність, вимоги державних стандартів, правила обміру, обліку, маркування шпону;
- застосування, отримання, властивості і застосування клеїв та лакофарбових матеріалів;
- види, призначення, вимоги, властивості і застосування подрібненої деревини;
- види, властивості, застосування полімерних та композиційних матеріалів;

вміти:

- вимірювати фактичні розміри і встановлювати стандартні розміри, об'єм, сорт всіх матеріалів, які вивчає.
- визначати за зовнішніми ознаками найбільш розповсюджені породи деревини;
- визначати види, властивості матеріалів з урахуванням їх технологічного використання;
- виявляти дефекти матеріалів;
- вибирати матеріали залежно від технологічного процесу виготовлення виробів;
- оцінювати механічні властивості деревини за результатами випробувань;
- оцінювати якість лісоматеріалів за діючими стандартами;
- зберігати лісопродукцію, запобігаючи її пошкодженню;
- розв'язувати господарські проблеми по комплексному використанню деревини та відходів деревообробного виробництва.

Структура навчальної дисципліни «Матеріалознавство»

Назви модулів	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		лекції	семінарські	самостійна робота
Модуль 1. Матеріали деревного походження.				
Змістовий модуль 1. Лісові матеріали.				
Характеристика круглих лісоматеріалів. Характеристика пиломатеріалів.	24	18	2	4

Змістовий модуль 2. Напівфабрикати з деревини.				
Продукція хімічної переробки деревини. Деревинні композиційні матеріали. Зберігання деревини.	21	10	2	9
Разом за модулем	45	28	4	13
Модуль 2. Матеріали недеревного походження.				
Змістовий модуль 1. Клеї. Опоряджувальні матеріали.				
Характеристика клеїв. Захисно-декоративні матеріали.	27	10	2	15
Змістовий модуль 2. Інші матеріали.				
Полімери. Інші матеріали, що застосовуються в столярно-меблевому виробництві.	33	20	2	11
Разом за модулем	60	30	4	26
Усього годин	105	58	8	39

Оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- поточний контроль;
- модульний контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять (включає, в тому числі, перевірку якості підготовки завдань, які винесені на самостійне вивчення та виконання) і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача освіти. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є:

- 1) усні опитування на семінарських заняттях;
- 2) поточне тестування та опитування;
- 3) участь в обговоренні питань на семінарах;
- 4) якість пошуку необхідної літератури тощо.

Модульний контроль – процедура визначення рівня засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу відповідної дисципліни. Форма модульного контролю: тести, теоретичні завдання.

Здобувачі освіти вивчають дисципліну протягом двох семестрів Після виконання кожного модуля (відвідування лекцій, практичних занять і виконання самостійної та індивідуальної роботи) здійснюється модульний контроль знань (МКЗ).

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену та включає всі теми курсу, винесені на лекції та семінарські заняття.

Розподіл відсотків по навчальній дисципліні:

	Модуль 1	Модуль 2	Екзамен	Всього
Розподіл відсотків	30%	30%	40%	100%

Політика оцінювання та академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності: Очікується, що здобувач освіти буде

дотримуватися Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Вищого художнього професійного училища №3 м. Івано-Франківська та Методичних рекомендацій з підтримки принципів академічної доброчесності, затвердженим Міністерством освіти і науки України.

Рекомендована література.

Базова

1. Бруква В.В., Пятничук Т.В. Матеріалознавство для столярів. – К.: Техніка, 2006
- 2.Вінтонів І.С., Сопушинський І.М. Деревинаознавство: Навчальний посібник. – Львів: РВВ УкрДЛТУ, 2005
3. Данилюк Б.П., Лозовик О.С., Лозовик Р.П., Мельничук О.О.Матеріалознавство для виробників художніх меблів: навчальний посібник.- Івано –Франківськ, 2009
4. Ємельянов В.Г. Основи деревинаознавства і лісового товарознавства: навч. посібник для студентів лісотехнічних спеціальностей вищих навчальних закладів/ В.Г. Ємельянов, С.А. Шевченко. –Харків: ТОВ «ЕДЕНА».– 2010, –250 с.